

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 (2550 : 21) แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในมาตรา 49 ได้บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ต้องได้รับสิทธิเสมอภาค การสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษา โดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐและมาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัย และการเผยแพร่ งานวิจัยตามหลักวิชาการย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งนี้ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ได้กล่าวถึงเหตุผลและแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล เพื่อเป็นหลักฐานของการพัฒนาสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและการสร้างสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคนและการสร้างสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ทั้งนี้การศึกษาเป็นกลไกการพัฒนาคนให้เกิดคุณธรรมนำความรู้ สมานฉันท์ สันติวิธี ตามวิถีประชาธิปไตย มีความภาคภูมิใจในความเป็นมนุษย์และความเป็นคนไทยในพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ มีทักษะในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ เกิดการสร้างสังคมภูมิปัญญา รักษาและพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา การรักษาวัดนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ นำไปสู่ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ศักยภาพ และความสามารถในการแข่งขัน ในปัจจุบันนี้จะเห็นว่ากระแสการเปลี่ยนแปลงหลักของโลกที่เป็นทั้ง โอกาส และภัยคุกคามต่อการพัฒนาประเทศชาติ โดยเฉพาะระบบทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมโลกที่

มีการเปลี่ยนแปลงที่สลับซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น จนความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศต่างๆ ที่แผ่ขยายเข้ามาอย่างรวดเร็ว และเข้ามามีบทบาทในวิถีชีวิตของคนอย่างแยกไม่ออก ซึ่งนับวันที่จะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่วนการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดที่จะพัฒนาสังคม ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมที่เข้มแข็ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนการแข่งขันในระดับเวทีโลก ซึ่งประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ จึงเกิดประเด็นที่น่าสนใจที่ว่าในสถานะเช่นนี้สังคมไทยควรจะมีการปรับตัว จากการเปลี่ยนแปลงนี้อย่างไร เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ และสามารถเอาชนะวิกฤติการณ์ต่างๆ ที่กำลังแผ่ขยายเข้ามา

ปัจจุบันสังคมไทยเข้าสู่ยุคแห่งการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงทุกด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ทำให้มีการแข่งขันในเชิงเศรษฐกิจของโลกทวีความรุนแรงมากขึ้น สังคมโลกสามารถติดต่อ แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลตลอดจนแนวคิด และประสบการณ์ซึ่งกันและกันได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ที่เรียกกันว่าเป็นยุค โลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของโลก ได้สร้างผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดปัญหาทางอากาศ น้ำเป็นพิษ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพจิต รวมทั้งปัญหาด้านสังคมอื่นๆ ที่ตามมา ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย สภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของสังคม เพราะว่าการศึกษาคือเครื่องมือพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้กับทุกคน อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงของโลกดังกล่าว จึงมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทั้งด้านปรัชญา นโยบาย หลักสูตร แหล่งวิทยาการ ความรู้ สื่อการเรียนการสอน ผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษาของไทยด้วย (กชปณณ สุทธิปัญญากุล, 2541 : 1)

ในการบริหารงานของทุกองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ผู้นำต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และภาวะผู้นำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้นำจึงต้องเตรียมความพร้อมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ไร้พรมแดนจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารในการปฏิบัติงานใดๆ ถ้าหากมีความต้องการให้ผลการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญในสิ่งนั้น นั่นคือการมีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเอง ในทำนองเดียวกันกับที่ผู้นำหรือ

ผู้บริหารที่ดีมีความสามารถในการบริหารงาน จำเป็นต้องมีทักษะในการนำพางองค์กร ไปสู่เป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จ การเพิ่มประสิทธิภาพในองค์กร จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ซึ่งถือเป็นเครื่องมือในการบริหารสมัยใหม่ การเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานประจำ และเพิ่มบทบาทในการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจให้แก่ผู้บริหารระดับสูง ดังนั้นวิธีการที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายดังกล่าว คือ การทำให้ภารกิจหลักของงานบริหารทรัพยากรมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปตามแนวคิดใหม่ ซึ่งอาจต้องเปลี่ยนกรอบความคิดแบบเดิม ต้องพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เป็นรูปแบบใหม่ งานในเชิงของการใช้กลยุทธ์เพื่อพัฒนาองค์การตามระบบงานอนาคต โดยใช้เครื่องมือสมัยใหม่มาบริหารคนและองค์การ กระบวนการบริหารจัดการเป็นยุทธวิธีเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร อันประกอบไปด้วยขั้นตอนคือ 1) การวางแผน จุดเริ่มต้นของความสำเร็จที่ดีของธุรกิจคือการวางแผนที่เหมาะสมเห็นผลได้จริง ยืดหยุ่น มีประสิทธิผล และทรงประสิทธิภาพ 2) การจัดการองค์การ ธุรกิจที่มีการจัดองค์การที่ดีสามารถจูงใจผู้บริหารและพนักงานให้มองเห็นความสำคัญของความสำเร็จขององค์กร 3) การเป็นผู้นำ เป็นการใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจพนักงานให้ปฏิบัติงานและนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ระบุไว้ และ 4) การควบคุมดูแล การใช้ทรัพยากรต่างๆ ขององค์กร ถือว่าเป็นกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ของพนักงาน เพื่อรักษาให้องค์กรดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หลักขององค์กร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2542 : 22-24)

การจัดโครงสร้างการบริหารและการปกครองคณะสงฆ์ในปัจจุบันเป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้เกิดจากความต้องการของรัฐบาลที่มุ่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ให้สอดคล้องกับนโยบายการปกครองประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะรัฐมนตรีจึงได้ลงมติแต่งตั้งคณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับใหม่ขึ้นใน พ.ศ. 2503 เมื่อคณะกรรมการทำงานสำเร็จ รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ โดยที่การจัดดำเนินกิจการคณะสงฆ์ มิใช่เป็นกิจการอันแบ่งแยกอำนาจดำเนินการด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการถ่วงดุลอำนาจ เช่นที่ เป็นอยู่ตามกฎหมายในปัจจุบัน และโดยระบบเช่นว่านั้นเป็นผลบั่นทอนประสิทธิภาพแห่งการดำเนินกิจการจึงสมควรแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่ ให้สมเด็จพระสังฆราช องค์สกลมหาสังฆปริณายก ทรงบัญชาการคณะสงฆ์ทางมหาเถรสมาคมตามอำนาจกฎหมายและพระธรรมวินัย ทั้งนี้เพื่อความเจริญรุ่งเรืองแห่งพระพุทธศาสนา

การบริหารงานคณะสงฆ์ของจังหวัดหนองคายนั้นอยู่ภายใต้การปกครองการบริหารของมหาเถรสมาคมเหมือนทุกจังหวัดทั่วประเทศการบริหารงานคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อจังหวัดหนองคาย ก็เป็นการบริหารตามพระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาเถรสมาคม โดยการกระจายอำนาจให้คณะสงฆ์ได้ช่วยดูแลความเรียบร้อยของหมู่คณะหรือถ้าหากจะมีปัญหาในหมู่คณะก็จะเข้ามาประชุมปรึกษาเพื่อหาวิธีแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นการบริหารนั้นจะเห็นได้ว่าหน้าที่หรืองานที่รับผิดชอบไม่ได้ตกอยู่ที่เจ้าคณะอำเภอแต่ผู้เดียวหากแต่พระสงฆ์ระดับปกครองทุกรูปที่ ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการบริหารงานคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายจะต้องทำหน้าที่ตามงานที่ได้รับมอบหมาย และจากการประชุมคณะสงฆ์ระดับผู้ปกครองอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ได้สรุปประเด็นปัญหาเร่งด่วนที่คณะสงฆ์ควรดำเนินการ แบ่งเป็นปัญหาด้านการปกครอง ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านการวางแผน และปัญหาด้านวัดกับชุมชน (สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะอำเภอท่าบ่อ. 2554 : 20) อย่างไรก็ตามหากพิจารณาประเด็นดังกล่าวและทำการสังเคราะห์เข้ากับกรอบแนวคิดทางการบริหารของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542 : 22) สามารถจำแนกได้ 4 ประเด็น ดังนี้ การวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำ และควบคุมดูแล

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงควรให้มีการศึกษาการบริหารงานของคณะสงฆ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงาน เนื่องจากการบริหารการจัดการ ในองค์กรของสงฆ์ ซึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจดำเนินการบริหารจัดการในทุกๆ ด้านร่วมกับคณะพระสงฆ์ระดับปกครอง โดยในภาพรวมจะก่อให้เกิดความหลากหลายในทางปฏิบัติเป็น อย่างมากแม้ว่าจะมีข้อกำหนดให้ดำเนินตามนโยบายหรือพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เดียวกัน การวิจัยครั้งนี้จำทำให้ได้แนวทางการบริหารจัดการ และแนวทางการดำเนินงานบริหารจัดการ องค์กรสงฆ์เพื่อมีประสิทธิภาพตามยุคตามสมัยมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเลขานุการรองเจ้าคณะอำเภอ ซึ่งเป็นพระสงฆ์อยู่ในพื้นที่จึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานคณะสงฆ์ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายว่ามีมากน้อยเพียงใด มีข้อเสนอแนะใดๆ บ้าง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมการบริหารจัดการของคณะสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพสูงมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานของคณะสงฆ์ในเขตปกครองอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานคณะสงฆ์ในอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำแนกตามพรรษา วุฒิการศึกษา ทางธรรม ตำแหน่งทางการบริหาร และสมณศักดิ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของคณะสงฆ์ในเขตปกครองอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารงานของคณะสงฆ์ในเขตปกครองอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง
2. การบริหารงานของคณะสงฆ์ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะสงฆ์ จำแนกตามพรรษา วุฒิการศึกษาทางธรรม ตำแหน่งการบริหาร และสมณศักดิ์มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พระสงฆ์ระดับปกครอง ได้แก่ เจ้าอาวาสวัด ผู้ดำรงตำแหน่งทางการบริหารในระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เลขานุการ และเจ้าคณะอำเภอ ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 123 รูป (สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะอำเภอท่าบ่อ. 2554 : 5)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ พระสงฆ์ระดับปกครอง ระดับเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอและเลขานุการ ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 93 รูป ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727) และการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปร ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกันของพระสงฆ์ระดับปกครองในเขตอำเภอท่าบ่อ อันประกอบด้วย พรรษา วุฒิการศึกษาทางธรรม ตำแหน่งทางการบริหาร และสมณศักดิ์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานของคณะสงฆ์ โดยอาศัยแนวคิดของสิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542 : 22) จำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

2.2.1 การวางแผน

2.2.2 การจัดองค์การ

2.2.3 การเป็นผู้นำ

2.2.4 การควบคุมดูแล

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยตั้งแต่เดือน มกราคม ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของพระสงฆ์ระดับปกครองที่มีต่อการบริหารงานคณะสงฆ์ อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

คณะสงฆ์ หมายถึง บรรดาพระภิกษุที่ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระอุปัชฌาย์ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง คณะสงฆ์ในเขตปกครองอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

พรรษา หมายถึง ระยะเวลาที่อุปสมบท โดยนับ 1 ฤดูฝน 3 เดือนเป็น 1 พรรษา (ต้องปวารณาเข้าและออกพรรษาดำรงจึงจะได้พรรษา) แบ่งเป็น ไม่ถึง 10 พรรษา เรียกว่า พระนวกะ (พระผู้บวชใหม่) พระที่มีพรรษากลางๆ 10-19 พรรษา เรียกว่า พระเถระ (พระที่มีพรรษามาก) และ 20 พรรษาขึ้นไปเรียกว่า พระมหาเถระ (พระที่มั่นคงในพระพุทธศาสนา)

วุฒิการศึกษาทางธรรม หมายถึง คุณวุฒิที่สามารถสอบไล่ได้ นักธรรม จำแนกได้ 3 ชั้น ได้แก่ ชั้นตรี ชั้นโท และชั้นเอก

ตำแหน่งการบริหาร หมายถึง ลำดับชั้นในการปกครองทางคณะสงฆ์โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) เจ้าอาวาส หรือรองเจ้าอาวาส 2) เจ้าคณะตำบล/เลขาณูการ และ 3) เจ้าคณะอำเภอ/รองเจ้าคณะอำเภอ/ เลขาณูการ

สมณศักดิ์ หมายถึง ยศที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งให้ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ไม่มีสมณศักดิ์ หมายถึง พระภิกษุธรรมดา 2) พระครูสัญญาบัตรชั้นตรี หรือชั้นโท หมายถึง พระภิกษุผู้ได้รับแต่งตั้งหรือเลื่อนเป็นเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นตรี เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นโท หรือเจ้าคณะตำบลชั้นตรี เจ้าคณะตำบลชั้นโท 3) พระครูสัญญาบัตรชั้นเอก หรือชั้นพิเศษ หมายถึง พระภิกษุผู้ได้รับแต่งตั้ง หรือเลื่อนเป็น เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นเอก และเจ้าคณะตำบลชั้นเอก เจ้าคณะตำบลชั้นพิเศษ เจ้าคณะอำเภอชั้นเอก เจ้าคณะอำเภอชั้นพิเศษ.

พระสงฆ์ระดับปกครอง หมายถึง เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ที่ทำหน้าที่ในตำแหน่งบริหารตั้งแต่เจ้าคณะอำเภอ รองเจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาสและเลขาณูการ ในเขตอำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย

การบริหารงานคณะสงฆ์ หมายถึง การกระทำให้ภารกิจต่างๆของคณะสงฆ์สำเร็จ ลุล่วง ไปด้วยความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมดูแล

1. ด้านการวางแผน หมายถึง การวางแผนหรือกำหนดวิธีการทำงาน

ล่วงหน้า ประกอบด้วย การประชุม เพื่อกำหนดนโยบายวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขั้นตอนการปฏิบัติงานวัด มีการวางแผนจัดหาและพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสมในการพัฒนาวัด/ชุมชน มีการวางแผนจัดหางบประมาณที่เหมาะสมในการพัฒนาวัด/ชุมชน มีการวางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาวัด/ชุมชน มีการวางแผนการบริหารจัดการภายในวัด/ชุมชนได้อย่างเป็นระบบ

2. ด้านการจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน

ประกอบด้วย การจัดอบรมให้องค์ความรู้ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยี ที่เหมาะสมแก่บุคลากรภายในวัด/ชุมชน มีการจัดงบประมาณให้เหมาะสมกับกิจกรรม/โครงการการพัฒนาวัด/ชุมชน มีการจัดวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาวัด/ชุมชน มีการจัดการภายในวัดให้เหมาะสมโดยมีการมอบหมายงานและรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการร่วมมือกันกับชาวบ้านในการบริหารวัด

3. ด้านการเป็นผู้นำ หมายถึง การเป็นผู้นำในการบริหารหรือการดำเนิน

กิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย ร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมสร้างความตระหนักต่างๆ ให้กับ

บุคลากรภายในวัด จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม/จัดหางบประมาณภายในวัด/ชุมชน โดยให้ทุกชุมชนมีส่วนร่วม ร่วมกับชุมชนจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ฝึกปฏิบัติภายในวัด/ชุมชน จัดกิจกรรมสรุปผลการบริหารจัดการของกลุ่มต่างๆ ภายในวัด โดยให้ทุกชุมชนมีส่วนร่วม มีความคิดริเริ่มในการบริหารงานของวัดและชุมชน

4. ด้านการควบคุมดูแล หมายถึง การกำกับหรือควบคุมให้เป็นไปตาม

วัตถุประสงค์ของพระสงฆ์ ประกอบด้วย การประเมินผลด้านบุคลากรตามสภาพที่แท้จริง มีการประเมินการใช้จ่ายงบประมาณตามสภาพความเป็นจริง มีการประเมินการบริหารจัดการเปรียบเทียบกับเป้าหมาย มีการประเมินผลด้านวัสดุอุปกรณ์ การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายให้ถูกต้องเหมาะสมกับแผนงาน โครงการที่วางไว้ มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถนำไปใช้ เป็นข้อสารสนเทศในการแก้ไข ปรับปรุง ส่งเสริมนโยบาย และแนวทางในการบริหารงานคณะสงฆ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตลอดจนเผยแผ่ศาสนาธรรมสู่จิตใจของพุทธศาสนิกชน ได้อย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงยิ่ง และเป็นคุณูปการในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์การของพระสงฆ์ระดับปกครองทุกระดับชั้น
2. ได้ข้อสารสนเทศเชิงนโยบาย การวางแผน การพัฒนาองค์การ การปฏิบัติงานของคณะสงฆ์ไทยในอนาคต แก่มหาเถรสมาคมผู้เป็นองค์กรปกครองสูงสุด เพื่อพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการคณะสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น